

győzni Istenről semmiféle emberi eszközzel és szóval. Senki — még a pap sem — tudja bebizonyítani a másoknak, hogy Isten él és nem parancsolhatja: higj Istenben! Talán megkiséreltük, de az ilyen kísérletek rövid erőlködés után összetörnek. Ezért vágyunk ma ismét Isten ígéje után, mely több az emberszónál, az íge után, Isten élő ígéje után. De látjátok, itt is, vágyódásunk e mély pontjánál is találkozunk a Biblia üzenetével. Világosítsa meg az ő orcáját rajtunk, hogy megismerjük a földön a te útadat! — jelent-e ez mást, minthogy maga Isten álljon élő és a *maga lelkének* erejével, a *maga* ígétének hatalmával teremtsen világosságot a világban önmagáról, megvilágosodást az emberi szellemben arról, hogy ő van, és mi az övéi vagyunk? A bibliai üzenethez hozzá tartozik az is, hogy oly hatalmasan mutat rá minden emberi fölött Istenre, minden emberi tanácson túl Isten tulajdon beszédére és tetteire. Ezért oly igaz a Biblia. *Ezért* élő, mert Istenhez kapcsol, Istenhez, sokkal inkább, mint bármely más könyv a földön. *Ezért* Isten ígéje ma is, nekünk is, ami benne van. *Ebben* a könyvben Isten áll előttünk, a szabad, szuverén Úr, aki Jézus Krisztusban tulajdon ígését adta a világnak, hogy általa, azaz maga Isten által tudjuk meg kicsoda Isten; Isten áll előttünk, aki Lelkével ezt az ígét ismét élővé teszi és ígéje által gyülekezetet teremt a földön. Tehát úgy áll a dolog, hogy nem mi világosítjuk fel az embereket Istenről a mi szavainkkal. De egyet megtehetünk, szavainkkal utalhatunk ígétére és ha megvilágosítja az ő orcáját rajtunk, megtörténhetik, hogy szavaink által ígéje ismét beszélni kezd hozzánk. Nemde ezt szeretnénk, ezért jövünk itt össze? Tudjuk, mi függ attól, hogy ez megtörténjék. Minden ettől függ. A szabadulás és üdvösség! A világ tönkre megy fényben és nyomorúságában, ha nem lesz gyülekezet, ahol Isten ígését tisztán hirdessék. Nagy felelősség van rajtam, rajtunk papokon, de nemcsak rajtunk, hanem rajtatok is, az egész gyülekezeten! Világosítsd meg a te orcádat Uram, hogy megismerjük felelősségünket, — naponként újból megismerjük — és beszédünkben és hallgatásunkban készítsük a helyet, hogy ígédben te magad léphess hozzánk és segíthess rajtunk!

Hogy megismerjük a földön a te útadat! Ez a segítség, üdvösség és szabadulás, hogy mi emberek Isten ígétében megismerjük Isten útját a földön. Hát nem üdvösség, hogy ezt hallhatjuk: Istennek vannak útjai a földön? Mit jelentene ez

mást, ha nem azt, hogy Isten itt jár a földön, itt lépked a mi időnkben? S mivel Isten nem távol felettünk trónol, mivel közel van, léptei itt haladnak az időn át és a földön, *azért* nem vesztünk mi el. Mit jelentene ez mást, ha nem azt, hogy nem vagyunk magunkra hagyatva? Isten van itt! Ha pedig Isten itt van, ha nem vagyunk magunkra a földön, ha nem hagyott el életünkben, mitől féljünk hát? Mi akkor a te szenvedésed, a te szegénységed, mik a te könnyeid, mi a te bűnöd, — ha itt az Isten, s ha tudhatunk útjáról a földön, s ha az ő útjai a mi útjaink is lehetnek? Mi akkor a népek és nemzetek siketsége, készülődése új háborúra, ha Isten velünk jár?

Igen! Immanuel! Velünk az Isten! Ez a Biblia üzenete, az íge, amit Isten mondani akar nekünk. Gondoljunk most mégegyszer a bűn szóra, amivel elébb találkoztunk. Ez a szó ugyanabban a Bibliában van. A bűn azt jelenti, hogy mi nem járunk Istennel. Gondoljatok a Biblia kezdetére, ahol világosan meg van mondva, hogy az ember az Isten tekintete helyett a saját énjé után akar igazodni. Ádám hol vagy? Nem ismered el magad fölött már az Urat? Gondoljatok a Kainhoz intézett szóra: Kain, hol a te testvéred Ábel? Nem ismered már az Urat, ezért nem ismered testvéredet sem. Sem Úr! Sem testvér! Itt, ez a bűn a maga félelmetességében, mely egyszerre elsötétíti az egész világot. Sem Úr! Sem testvér! Helyette az ember énjé a trónon! Ez a mi világunk, ez a mi életünk, bajunk, szenvedésünk, megtévelyedésünk, erőtlenségünk, hogy emberhez méltóan éljünk, ez az a nagy betegség, mely mindenütt kitör és kikerülhetetlenül halállal végződik. És most annál inkább kell a kiáltás e baj, betegség és sötétség közepette: világosítsa meg az ő orcáját, hogy megismerjük a földön a te útadat! Ez az üdvössége és szabadítása Isten hatalmas kegyelmének, hogy mi halálos betegek, Istentől elesett emberek, kérhetjük Istent, hogy ismét hozzánk forduljon. Ez azt mutatja, hogy Isten nem akarja, hogy elveszünk, dacára annak, hogy tőle elestünk. Ennek a kegyelemnek ereje: *Jézus Krisztus*, ki bűneinkért megfeszítettett, és a kegyelem erejénél fogva feltámadott. Jézus Krisztus ismét feltárja Isten útját, a bűn nyomorúsága alól napfényre hozza ezt a kettős igazságot: az embernek van Ura az égben és testvére a földön. Jézus Krisztus összetörte a bálványt, mely Isten útjába állott, az egyetlen létező bálványt: az ember Úr- és testvérnélküli énjét, mely önmagát tette Istenné, Isten útját meg-